

Iniciovali sme tretí úspešný výjazd do terénu

Vedenie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK) nadviazalo na predchádzajúce dva úspešné terénne výjazdy so zástupcami Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA).

Predchádzajúce výjazdy

Išlo o diskusiu priamo v regióne na poľnohospodárskej pôde, ktorá je podkladom pre oprávnenosť na poberanie dotácií v rámci registra pôdných blokov (LPIS). Prvý terénny výjazd uskutočnený v roku 2022 v Banskobystrickom kraji bol venovaný trvalým trávny porastom v podhorských oblastiach, na ktorých došlo v predchádzajúcich rokoch k značnému úbytku výmery plochy spôsobilkej pre poberanie priamych platieb a neprojektových podpôr. Počas tohto výjazdu bola konzultovaná aj akútna otázka nesprávnej svahovitosti na ornej pôde a hľadanie možnosti jej riešenia. Druhý terénny výjazd uskutočnený v roku 2024 v Žilinskom kraji bol zameraný na posudzovanie spôsobilosti pôdy, ktorá je obhospodarovaná v súlade s podmienkami pre poskytovanie priamych platieb a neprojektových opatrení, aj keď sa táto plocha nachádza v areáloch poľných letísk alebo lyžiarskych svahov. Tretí, tohtoročný výjazd, sme zamerali na plochy, ktoré by mohli zväčšiť výmeru obhospodarovanej a podporovanej poľnohospodárskej pôdy a ušetriť časť výmery ornej pôdy na plnenie podmienky vyčlenenia neproduktívnej plochy pre účely Ekoschému.

SPPK dlhodobo pozorne vníma situáciu v agrosektore s cieľom navrhovať riešenia pre efektívnu činnosť a podporu aktívnych poľnohospodárov zo strany štátu pri dodržiavaní noriem platných v rámci EÚ a SR. Od začiatku tohto roka sme sledovali a pripomienkovali postupne prípravu legislatívy, písomných usmernení MPRV SR, kontrolných postupov rezortných inštitúcií pre plnenie podmienok žiadateľov o priame platby a neprojektové podpory a prípravu kampane priamych platieb

v roku 2025. Po úspešnom online informačnom dni, ktorý SPPK sprostredkovala začiatkom apríla tohto roku pre širokú verejnosť a po identifikovaní otvorených otázok, nasledovalo podávanie samotných jednotných žiadostí o podporu v termíne 14.4. – 31.5.2025. Následne s odstupom času uskutočnila SPPK tretí terénny výjazd, tentokrát v Banskobystrickom kraji, opäť za účasti vedenia Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Mokrade, TTP a pasienky

Prvým typom plôch, ktoré sme navštívili, boli neproduktívne prvky, konkrétne mokrade. V prípade umožnenia zaradenia týchto plôch (mokradí alebo aj iných akceptovaných prvkov v súlade s podmienkami pre Ekoschémy uvedenými v nariadení vlády SR č. 436/2022) do LPIS pre plnenie podmienky vyčlenenia neproduktívnej plochy, by títo žiadatelia obzvlášť vo vyššie položených regiónoch typických nízkym podielom ornej pôdy na celkovej výmere poľnohospodárskej pôdy už nemuseli časť ornej pôdy, ktorej majú veľmi málo, vymedzovať na plnenie podmienky neproduktívnej plochy v rámci podpory celofarmovej Ekoschémy.

Druhou skupinou navštívených plôch boli „klasické“ trvalé trávne porasty. Jedným z navštívených porastov bola typická lúka, dlhodobo obhospodarovaná kosením, spĺňajúca všetky požiadavky pre poskytovanie priamych platieb, ktorú môže PPA zaradiť do LPIS v prípade splnenia požiadavky minimálnej výmery (0,30 ha). Ďalším typom porastov boli pasienky, na ktoré je možné poberať podporu formou priamych platieb a neprojektových podpôr pri dostatočnej intenzite obhospodarovania, predovšetkým pasenia a ďalších operácií a pri rešpektovaní legislatívnych podmienok týkajúcich sa ochrany prírody (zákon č. 543/2002) a dobrovoľných záväzkov v zmysle príslušnej legislatívy (nariadenie vlády SR č. 435/2022, 436/2022, 03/2023).

Všetky navštívené plochy môžu byť potenciálne spôsobilé pre poskytovanie priamych platieb a neprojektových opatrení, čo by jednoznačne pomohlo finančnej podpore aktívnych

poľnohospodárov. Dôležitá je tu komunikácia medzi PPA a poľnohospodármi, nakoľko v procese aktualizácie LPIS má svoje kompetencie nielen PPA, ale aj žiadatelia. Aj z tohto dôvodu je SPPK aktívna v aktuálnom legislatívnom procese prípravy novely zákona o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka (zákon č. 280/2017).

Pomôžeme jednému, pomôžeme viacerým

Cieľom tohto výjazdu, rovnako ako predchádzajúcich, nebolo umožniť „iba“ zaradenie niekoľkých navštívených pozemkov, ale na ich príklade umožniť systémové riešenie takých plôch na celom území Slovenska. SPPK preto prostredníctvom dotazníka požiadala poľnohospodárov na identifikáciu pozemkov potenciálne spôsobilých na poskytovanie priamych podpôr a neprojektových opatrení. Bližšie informácie k dotazníku sú k dispozícii na webovej stránke SPPK.

Podarilo sa

Že je potrebná vzájomná komunikácia, sme si potvrdili krátkym prieskumom, v rámci ktorého sme oslovili poľnohospodárov s otázkou či ich plochy boli po dvoch predchádzajúcich terénnych výjazdoch správne evidované v LPIS. S potešením sme zistili, že navštívené kvetnaté lúky z okresu Lučenec sú už spôsobilé pre poskytovanie priamych platieb, rovnako aj iné plochy trvalých trávnych porastov so starou výsadbou ošetrovaných ovocných stromov. Zároveň na rovinatej ploche ornej pôdy bola opravená vrstva svahovitosti a teda poľnohospodár nie je nútený zbytočne prispôbovať sortiment pestovaných plodín.

Záverom konštatujeme, že po minulom roku sa aj v tomto roku potvrdzuje zvýšená intenzita a efektivita komunikácie PPA a poľnohospodárskej praxe.